

ЕКОЛОГІЗАЦІЯ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ ЯК КЛЮЧОВИЙ ФАКТОР СТРАТЕГІЇ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ДЕРЖАВИ

Каур Т.О. здобувач вищої освіти групи ПУА 3/1

Миколаївський національний аграрний університет

Конфлікт між людиною та природою спостерігається протягом всього розвитку людства. В наш час він набув проблем як економічного характеру, так і екологічного. Для задоволення матеріальних потреб, насамперед суспільство звертало увагу на вирішення економічних питань. А оскільки в процесі розвитку людство постійно збільшувалося, це призвело до необхідності подальшого розвитку технологій, а відповідно, і до економічного зростання.

Аналіз останніх публікацій показав, що теоретичним і практичним дослідженням проблем екологізації економіки як ключового фактора стратегії соціально-економічного розвитку держави присвячені праці С.М. Бобильова, А.П. Голікова, В.В. Грицайчук, І.І. Дідовича, О.З. Злотіна, Я.В. Кульчицького, О.А. Літвак, Т.Ю. Маркіної, Л.Г. Мельника та ін. Ґрунтовний аналіз концепції сталого розвитку, сутності стадійно-еволюційного розвитку паралельно з категоріями «екологізація економіки та суспільства», «екологізація виробництва» зробили М.Б. Багров, М.А. Голубець, О.І. Горленко, Г. Дейлі, М.І. Долішній, С.І. Дрогунцов, С.А. Лісовський, Г.П. Підгрушний, Л.Г. Руденко та ін. [1; 2; 3].

Екологізація – це процес послідовного впровадження нових технологій та нових форм організації виробництва, ефективність управління та інші рішення, які можуть підвищити ефективність одночасного використання природних ресурсів, охорона та поліпшення навколишнього середовища на різних рівнях. В контексті екологізації економіки, ми зрозуміємо процес перетворення економіки, спрямованої на зниження екодеструктивного впливу виробничих процесів і споживання товарів та послуг на одиницю валового суспільного продукту. Це реалізовано через організаційні заходи, інноваційні процеси та

системи реструктуризації у виробничому секторі споживчого попиту і технологічної трансформації, таких як належне використання навколишнього середовища та зміна природоохоронної діяльності [5; 4].

Наявність природних та людських ресурсів, збільшення рівня знань у різних галузях науки та техніки визначають розвиток економіки. Залежність суспільства від природних ресурсів не враховується у вирішенні економічних питань. Людина прагне споживати, а не зберігати.

Спостерігаються суперечності між економічним та екологічним розвитком. Високі темпи розвитку економіки негативно впливають як на стан довкілля, так і на життєдіяльність людини. Це передусім негативні явища сучасного життя, такі як забруднення біосфери, несанкціоновані викиди і звалища, підвищення рівня шуму, транспортний колапс, погіршення вигляду міст та їх перенаселення.

Природні ресурси, що у виробничому процесі, використовуються в повному обсязі з часом повертаються у вигляді відходів. Чим вищий рівень життя, чим вище економічне зростання, тим більше відходів змушене поглинати навколишнє середовище, що неминуче призведе до екологічної кризи.

На Конференції ООН із навколишнього середовища та розвитку (1992, Ріо-де-Жанейро) було відзначено, що розвиток індустріальних країн, які досягли прогресу за рахунок використання природних ресурсів, ціною забруднення навколишнього середовища, втрачатиме свою життєздатність у міру вичерпування ресурсно-екологічного потенціалу планети [1]. На жаль, до таких країн належить і Україна. Реалії сьогодення показують, що, незважаючи на досягнення світової науки, Україна не має готових моделей сталого розвитку суспільства, а господарська діяльність здійснюється за рахунок природи і майбутніх поколінь, рівні та показники екологізації соціально-економічного розвитку вкрай невисокі.

Отже, зараз Україна переживає період глибоких реформ, її економіка нестабільна, а пов'язані з цим процеси загрожують регіональній, державній та

соціальної безпеці. У цій ситуації необхідно розробляти та впроваджувати механізми управління, які враховують інтереси держави відповідно до її цілей і завдань регіонального економічного і соціального розвитку. Перехід до сталого розвитку країни можливий лише в умовах забезпечення сталого розвитку всіх її регіонів, що означає створення ефективної просторової структури економіки країни та збалансування інтересів усіх регіонів. Екологізація економіки – тренд, який відповідає вимогам сталого розвитку.

Список використаних джерел

1. Мартусенко І.В. Напрями екологізації економіки в Україні. Економіка та управління національним господарством. Глобальні та національні проблеми економіки / Миколаївський національний університет імені В.О. Сухомлинського. 2016. Вип. 11. С. 160–165. URL: <http://global-national.in.ua/archive/11-2016/36.pdf> (дата звернення 08.10.2022).

2. Мартусенко І.В., Корчевна К.Ю. Екологізація економічного розвитку: пріоритетні напрямки та перспективи для України. URL: <http://www.ukr.vipreshebnik.ru/ekolog/4541-ekologizatsiya-ekonomichnogo-rozvitku.html> (дата звернення 07.05.2019).

3. Цибуляк А.Г. Екологізація економіки України в умовах розширення співпраці з ЄС. Причорноморські економічні студії : Світове господарство і міжнародні економічні відносини. 2016. Вип. 8. С. 31–35. URL: <http://bses.in.ua/journals/2016/8-2016/8.pdf> (дата звернення 07.05.2019).

4. Мельник Л.Г. Екологічна економіка: підручник. Суми: Видавництво «Університетська книга», 2001. 350 с

Науковий керівник: Олійник Т. Г., кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки підприємств